

همودیالیز

تهیه، تنظیم :

واحد آموزش سلامت ۴۰۲

با آرزوی سلامتی و تندرستی

مراقبت از کاتتر گردنی :

- کاتتر همیشه باید خشک و تمیز نگه داشته شود در نتیجه از شنا کردن و خوابیدن در وان حمام خودداری کنید
- در هنگام حمام کردن روی کاتتر را با یک پوشش ضد آب مانند کیسه نایلون پوشانید و تا حد امکان از دوش دستی استفاده کنید. تا پانسمان کاتتر خیس نشود. بهتر است قبل از دیالیز حمام کنید تا اگر پانسمان خیس شد آن را در بخش دیالیز عوض کنید.
- کاتتر را به هیچ وجه به جلو و عقب حرکت ندهید و از خم کردن و خواباندن شاخه های کاتتر اجتناب کنید.
- در صورت مشاهده جابجایی و باز شدن بخیه ها بدون دستکاری آن به پزشک مراجعه شود.
- در صورت بروز تنگی نفس شدید، درد قفسه سینه حین دراز کشیدن به پشت سریعاً به پزشک مراجعه کنید.
- در صورت خروج اتفاقی کاتتر در منزل به علت باز شدن بخیه ها، محل را با گاز استریل محکم گرفته و به پزشک مراجعه کنید.

همو دیالیز چیست ؟

همو یعنی خون و دیالیز یعنی تصفیه و همودیالیز یعنی تصفیه خون از مواد زاید.

در طی دیالیز خون شما به تدریج به داخل دستگاه فرستاده می‌شود، دستگاه به وسیله فیلتر مواد زاید خون را حذف کرده و خون را به بدن برمی‌گرداند. همودیالیز شایع‌ترین نوع دیالیز در بیماران دچار نارسایی کلیه است.

دیالیز استاندارد ۳ نوبت در هفته و هر نوبت ۳-۴ ساعت می‌باشد. مهم است که به انجام دیالیز منظم توجه شود تا از تجمع مواد زاید و آب اضافی در بدن جلوگیری شود.

برای انجام همودیالیز، دسترسی به عروق با جریان خون فراوان ضروری است. به این منظور سه نوع دسترسی عروقی اصلی وجود دارد که عبارت‌اند از:

- **فیستول شریانی- وریدی :** بهترین--ن روش دسترسی عروقی در همودیالیز مزمن است که نیاز به یک عمل جراحی مختصر در مچ دست یا آرنج می‌باشد.

- **پیوند عروق :** برای بیمارانی که دسترسی عروقی شریانی- وریدی وجود نداشته باشد، استفاده می‌شود. در این روش از تعبیه پروتزهای مصنوعی استفاده می‌شود.

کاتتر ورید مرکزی : در موارد اورژانس که نیاز به دیالیز می‌باشد، از این روش استفاده می‌شود. در این روش یک لوله قابل انعطاف در ورید مرکزی گردن یا سینه گذاشته و با بخیه در محل ثابت می‌شود.

مراقبت از فیستول شریانی - وریدی :

- ۴-۶ هفته زمان لازم است که فیستول برای دیالیز آماده شود.
- هر روز محل فیستول را از نظر خون ریزی، ترشح، قرمزی و تورم بررسی کنید و در صورت وجود علائم غیر طبیعی به پزشک اطلاع دهید.
- روی دست فیستول دار نخوابید.
- از بستن دست بند، مچ بند و ساعت تنگ خودداری شود.

- از خوردن داروهای پائین آورنده فشار خون بدون مشورت پزشک خودداری کرده و مراقب افت فشار خون خود باشید.
- از بلند کردن و حمل وسایل سنگین به علت وارد شدن ضربه و کشش به دست دارای فیستول خودداری کنید.
- از دست فیستول دار فشار خون نگیرید و روی آن تزریقات انجام ندهید
- در صورت احساس سردی غیرطبیعی، گزگز و درد در دست دارای فیستول، به پزشک اطلاع دهید.
- از به کار بردن کرم و لوسیون در محل دسترسی عروقی اجتناب کنید.